

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Α. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 29 Μαρτίου 2025

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. α. 1-Λ: Ἦν γάρ ποτε χρόνος ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν.

2-Σ: τοὺς δ' ἀσθενεστέρους τάχει ἐκόσμει·

3-Σ: Τοῦντεῦθεν τροφὰς ἄλλοις ἄλλας ἐξεπόριζεν, τοῖς μὲν ἐκ γῆς βοτάνην, ἄλλοις δὲ δένδρων καρπούς, τοῖς δὲ ρίζας· ἔστι δ' οἷς ἔδωκεν εἶναι τροφήν ζώων ἄλλων βοράν·

β. Στη φάση της κατανομής των ιδιοτήτων ο Επιμηθέας φρόντισε ώστε τα ζώα να έχουν τα κατάλληλα προστατευτικά μέσα για την αντιμετώπιση των αντίξοων καιρικών συνθηκών. Συγκεκριμένα, τα εφοδίασε με πυκνό τρίχωμα και σκληρό δέρμα για τις μεταβολές των εποχών (κρύο-ζέστη) που παράλληλα θα τους χρησίμευε ως στρώμα στις φωλιές τους. Επιπλέον, έδωσε ως προστασία στα πόδια τους σε άλλα οπλές και σε άλλα πυκνό τρίχωμα και χοντρά δέρματα χωρίς αίμα.

B1. Σύμφωνα με τον μύθο του Πρωταγόρα ο Επιμηθέας φρόντισε προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισορροπία του οικοσυστήματος να εφοδιάσει τα έμβια όντα με ιδιότητες, όπλα, δυνάμεις ώστε να μπορούν να προφυλαχθούν. (μή τι γένος ἄϊστωθείη, σωτηρίαν τῷ γένει πορίζων, εἰς σωτηρίαν, ἔσφζεν, σωτηρίαν τῷ γένει πορίζων) Σε άλλα έδωσε ταχύτητα, (τοὺς δ' ἀσθενεστέρους τάχει ἐκόσμει), σε άλλα δύναμη(τοῖς μὲν ἰσχὺν ἄνευ τάχους προσῆπτεν), σε άλλα μέγεθος(ἃ δὲ ἠϋξε μεγέθει, τῷδε αὐτῷ αὐτὰ ἔσφζεν), κατοικία ή άλλες μεθόδους σωτηρίας(Ἄ μὲν γὰρ αὐτῶν σμικρότητι ἤμπισχεν, πτηνὸν φυγὴν ἢ κατάγειον οἴκησιν ἔνεμεν). Επίσης τα εφοδιάσε με κατάλληλα μέσα προστασίας για τις εποχές του έτους, όπως πυκνό τρίχωμα η σκληρό δέρμα. (ἀμφιεννὺς αὐτὰ πυκναῖς τε θριξίν καὶ στερεοῖς δέρμασιν). Παράλληλα τους έδωσε ποικιλία στη διατροφή για να μπορούν να επιβιώσουν. Άλλα τρέφονταν με χορτάρι, άλλα με καρπούς από δέντρα, άλλα με ρίζες ή σάρκες ζώων. (Τοῦντεῦθεν τροφὰς ἄλλοις ἄλλας ἐξεπόριζεν). Τέλος τα εξόπλισε με πολυγονία για να διασφαλιστεί η διαίωνιση

του είδους, (όσα ζώα χρησιμεύουν ως τροφή σε άλλα προικίστηκαν με το προσόν της πολυγονίας, ενώ όσα ζώα είναι σαρκοβόρα παρουσιάζουν ολιγονία (μικρή γονιμότητα) (τοῖς μὲν ὀλιγογονίαν προσῆψε, τοῖς δ' ἀναλίσκομένοις ὑπὸ τούτων πολυγονίαν),

Ο μύθος του Πρωταγόρα εξηγεί τελεολογικά το νόμο της αναπλήρωσης, δηλαδή οι ιδιότητες μοιράζονται στα ζώα έτσι ώστε μία αδυναμία να αναπληρώνεται από μία ικανότητα, με σκοπό να εξασφαλίζονται με αυτόν τον τρόπο α) η ύπαρξη και η διαίωνιση του κάθε είδους και β) η ισορροπία του οικοσυστήματος μέσα από την εξισορρόπηση των αντίρροπων δυνάμεων που λειτουργούν στο εσωτερικό του.

B2. Σύμφωνα με τον μύθο του Πρωταγόρα η δημιουργία των ανθρώπων προϋποθέτει την ύπαρξη των θεών (Ἦν γάρ ποτε χρόνος ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν), αφού οι τελευταίοι είναι αυτοί που πλάθουν τα ανθρώπινα πλάσματα, ενώ και η γένεση του κόσμου παρουσιάζεται στο σύνολό της ως θεϊκή δημιουργία. Κάτι αντίστοιχο διαφαίνεται και στο παράλληλο κείμενο αφού οι θεοί είναι αυτοί που πλάθουν τα όντα (Οι θεοί που πλάθουν ανθρώπινα πλάσματα) . Στον μύθο του Πρωταγόρα οι θεοί δημιουργούν τους ανθρώπους μέσα στη γη (γῆς ἔνδον) . Διαπιστώνουμε εδώ την αρχέγονη αντίληψη της Μητέρας-Γης στην κοιλιά της οποίας γονιμοποιήθηκαν και δημιουργήθηκαν τα έμβια όντα · μία αντίληψη που υποδηλώνει και τη σημασία που αποδιδόταν στον αυτοχθονισμό. Επίσης οι άνθρωποι πλάστηκαν με χώμα και όσα αναμειγνύονται με το χώμα (ἐκ γῆς καὶ πυρὸς μείξαντες καὶ τῶν ὅσα πυρὶ καὶ γῇ κεράννυται) χρησιμοποιώντας βεβαίως και άλλα υλικά. Η άποψη αυτή φαίνεται να ακολουθεί την κοσμολογική θεωρία του Παρμενίδη και εμπλουτίζεται και από τη θεωρία του Εμπεδοκλή , σύμφωνα με τον οποίο τα έμβια όντα προήλθαν από την σύνθεση της φωτιάς , του χώματος , του νερού και του αέρα. Ανάλογα , σύμφωνα με το παράλληλο κείμενο οι αρχαιοελληνικοί μύθοι αναφέρονται σε όντα γεννημένα από τη γη και φτιαγμένα με χώμα, πηλό, πέτρα και άλλα στοιχεία, όπου η γεννητική δύναμη της γης σχετίζεται με μητριαρχικά πρότυπα και την πίστη στην Μητέρα-Γη, την παμμήτειρα Γη.

B3. α.Σ , β.Λ, γ.Σ , δ.Λ , ε.Λ

B4. κέρασμα, αφή, πρόσφυγες, φυσικό, καταναλώνουμε.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1. Τότε τους λέει ο Τιμησίθεος ότι εκείνοι που βρίσκονται στην απέναντι πλευρά είναι εχθροί τους. Γι' αυτό είχε την γνώμη να τους καλέσουν, αν ήθελαν να κάνουν συμμαχία μαζί τους. Αφού στάλθηκε ο Τιμησίθεος επέστρεψε φέρνοντας τους άρχοντες. Όταν έφτασαν, συγκεντρώθηκαν και οι άρχοντες των Μυρμιρικών και οι στρατηγοί των Ελλήνων· και μίλησε ο Ξενοφώντας, μετέφραζε το Τιμησίθεος «Άνδρες Μυρμιρικοί, εμείς θέλουμε να σωθούμε στην Ελλάδα από τη στεριά γιατί πλοία δεν έχουμε. Αυτοί μας εμποδίζουν για τους οποίους πληροφορούμαστε ότι είναι εχθροί σας.

Γ2. Ο Ξενοφώντας προτείνει στους Μυρμιρικούς να συμμαχήσουν έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τον κοινό εχθρό. Τους υπόσχεται ότι θα τους βοηθήσουν να εκδικηθούν τους αντιπάλους τους και να τους υποτάξουν. Υποστηρίζει ότι δεν θα ξαναβρουν τόσο μεγάλη συμμαχική δύναμη. Τα λόγια του έπεισαν τον άρχοντα των Μυρμιρικών που δέχτηκε τη συμμαχία.

Γ3. α)

τῶν ἀνδρῶν	τῶν πλοίων	τῆς δυνάμεως	τῆς ξυμμαχίας
τοῖς ἀνδράσι	τοῖς πλοίοις	τῇ δυνάμει	τῇ ξυμμαχίᾳ
τοὺς ἄνδρας	τὰ πλοῖα	τὴν δύναμιν	τὴν ξυμμαχίαν

β)

ἀφίκοντο	συνῆλθον	ἠδίκησαν	ἐσκέψασθε
ἀφίκωνται	συνέλθωσι	ἀδικήσωσι	σκέψησθε
ἀφίκοιντο	συνέλθοιεν	ἀδικήσαιεν/-ειαν	σκέψαισθε
ἀφικέσθων	συνελθόντων	ἀδικησάντων	σκέψασθε

Γ4. α)

ποιήσασθαι → ἐκεῖνοι

πεμφθεῖς → ὁ Τιμησίθεος

συνῆλθον → οἱ ἄρχοντες και οἱ στρατηγοί

διασωθῆναι → ἡμεῖς

εἶναι → οὗς

λαβεῖν → ὑμᾶς

β) «ὅτι πολέμιοι εἰσὶν ... οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα»: Δευτερεύουσα ειδική ως αντικείμενο στο ρήμα λέγει. Εκφέρεται με οριστική εἰσί και δηλώνει το πραγματικό.